

सहायकांची कक्ष अधिकारी
पदावरील पदोन्नतीसाठीची
विभागीय परीक्षा आणि
नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेल्या
कक्ष अधिका-यांसाठी विभागीय
परीक्षा यापुढे सुधारीत
अभ्यासक्रमानुसार आयोजित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २३१५/प्र.क्र.८/कार्यासन-१७
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४००००३२.
तारीख: २७ मार्च, २०१५

पहा -

- १) महाराष्ट्र शासनाच्या दुय्यम मंत्रालयीन सेवा (कक्ष अधिकारी) विभागीय परीक्षा नियम, १९७७ दिनांक ६ जून, १९७७.
- २) मंत्रालयीन विभागातील कक्ष अधिकारी (विभागीय परीक्षा आणि प्रशिक्षण) नियम, १९९१, दिनांक ५ डिसेंबर, १९९१.
- ३) महाराष्ट्र शासनाच्या दुय्यम मंत्रालयीन सेवा (कक्ष अधिकारी) विभागीय परीक्षा (सुधारणा) नियम, २०१५ दिनांक ३१ जानेवारी, २०१५.
- ४) मंत्रालयीन विभागातील कक्ष अधिकारी (विभागीय परीक्षा आणि प्रशिक्षण) (सुधारणा) नियम, २०१५ दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१५.

प्रस्तावना -

मंत्रालयीन सहायकांना कक्ष अधिकारी पदावरील पदोन्नतीसाठी विभागीय परीक्षा नियम, १९७७ हे दिनांक ६ जून, १९७७ रोजी विहित केले आहेत. तसेच मंत्रालयीन विभागातील कक्ष अधिकारी पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त अधिका-यांसाठी विभागीय परीक्षा नियम, १९९१ हे दिनांक ५ डिसेंबर, १९९१ रोजी विहित केले आहेत. दोन्ही परीक्षा नियमांमध्ये एकसारख्याच तरतूदी असून संबंधित उमेदवारांचे एकत्रित प्रशिक्षण प्रत्येक वर्षी ऑक्टोबर- नोव्हेंबर या कालावधीत आयोजित करण्यात येते. तसेच नोव्हेंबर- डिसेंबर या कालावधीत एकत्रित परीक्षा आयोजित केली जाते. दिनांक ६ जून, १९७७ आणि दिनांक ५ डिसेंबर, १९९१ च्या मुळ विभागीय परीक्षा नियमानुसार सामायिक विषयांच्या प्रत्येकी १०० गुणांच्या चार प्रश्नपत्रिका आणि संबंधित सहायक/नामनिर्देशित कक्ष अधिकारी ज्या विभागाशी संबंधित असेल त्या विभागातील विशिष्ट

विषयांच्या प्रत्येकी १०० गुणांच्या तीन विभागीय प्रश्नपत्रिका विहित केल्या आहेत. अशाप्रकारे एकूण सात प्रश्नपत्रिका उमेदवारांस सोडवाव्या लागत होत्या.

२. सहायकांना कक्ष अधिकारी पदावरील पदोन्नतीसाठी विभागीय परीक्षा नियम, १९७७ मधील परीक्षा अभ्यासक्रमात सुधारणा करण्यात आली असून त्याबाबतची दिनांक ३१ जानेवारी, २०१५ ची अधिसूचना, दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१५ च्या शासन राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आली आहे. त्यासोबतच नामनिर्देशित कक्ष अधिकारी विभागीय परीक्षा नियम, १९९१ मधील अभ्यासक्रमात सुध्दा सारख्याच प्रकारची सुधारणा करण्यात आली असून त्याबाबतची दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१५ ची अधिसूचना दिनांक ९ फेब्रुवारी, २०१५ च्या शासन राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आली आहे. सुधारित अभ्यासक्रमानुसार सामायिक विषयांच्या प्रत्येकी १०० गुणांच्या सहा प्रश्नपत्रिका विहित केल्या आहेत. सबब, यापुढे संबंधित उमेदवारांस सुधारित अभ्यासक्रमानुसार प्रशिक्षण घेवून परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

३. मूळ विभागीय परीक्षा नियमातील तरतूदीनुसार संबंधित उमेदवारांस विहित कालावधी आणि संधीत परीक्षा उत्तीर्ण व्हावी लागते. दुय्यम मंत्रालयीन सेवा (कक्ष अधिकारी) विभागीय परीक्षा नियम, १९७७ मधील नियम क्र. ४ कृपया अवलोकन व्हावा. अभ्यासक्रम सुधारित करण्यात आला असला तरी त्या उमेदवारांना परीक्षेला बसण्यासाठी विहित संधी उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. सबब, जुन्या अभ्यासक्रमानुसार जे उमेदवार यापूर्वीच्या परीक्षेला अनुपस्थित राहिले होते, जे उमेदवार अनुत्तीर्ण झाले आहेत किंवा जे उमेदवार काही विषयांत अनुत्तीर्ण झाले आहेत, अशा उमेदवारांनी यापुढे आयोजित होणा-या परीक्षेत सुधारित अभ्यासक्रमानुसार कोणती प्रश्नपत्रिका सोडविणे उचित ठरेल ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

याबाबत शासन आता असे आदेश देत आहे की, उपरोल्लेखित परीक्षा सन २०१५ मध्ये आणि त्यापुढे सुधारित अभ्यासक्रमानुसार घेण्यात येईल. त्यासाठी आवश्यक प्रशिक्षण वर्ग आयोजित करण्यात येतील. तसेच,

१) सदरहू परीक्षेला प्रथमच बसणाऱ्या उमेदवारांनी सन २०१५ व त्यापुढील परीक्षा सुधारित अभ्यासक्रमानुसार देवून सहा सामायिक विषयात उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल.

२) मूळ परीक्षा नियमातील तरतूदीनुसार यापूर्वीच्या परीक्षेत संबंधित उमेदवारांना ज्या-ज्या पेपरला परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात आली आहे, अशा सुट दिलेल्या पेपरची परीक्षा त्यांना यापुढे सुधारित अभ्यासक्रमानुसार पुन्हा उत्तीर्ण होण्याची आवश्यकता नाही.

३) जुन्या अभ्यासक्रमानुसार यापूर्वी घेण्यात आलेल्या परीक्षेला जे उमेदवार अनुपस्थित राहिले होते किंवा परिक्षेला बसून सर्व विषयात अनुत्तीर्ण झाले आहेत अशा उमेदवारांनी सन २०१५ मध्ये व त्यानंतर घेण्यात येणाऱ्या परिक्षेत नव्या सुधारित अभ्यासक्रमानुसार सहा विषयात उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल .

४) जे उमेदवार यापूर्वी विभागीय परीक्षेला बसून काही प्रश्नपत्रिकेत अनुत्तीर्ण झाले आहेत, अशा उमेदवारांनी त्या-त्या विषयाशी सुसंगत असलेल्या सुधारित अभ्यासक्रमानुसार विहित केलेल्या प्रश्नपत्रिका सन २०१५ मध्ये आणि त्यापुढे आयोजित करण्यात येणाऱ्या परीक्षेमध्ये सोडवून उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल. त्यासाठी जुन्या अभ्यासक्रमातील विषय व त्यानुषंगाने नवीन अभ्यासक्रमातील सुसंगत विषय दर्शविणारा तक्ता पुढे दर्शविला आहे :-

अ.क्र.	जुन्या अभ्यासक्रमातील पेपर क्रमांक (थोडक्यात विषय)	जुन्या अभ्यासक्रमा ऐवजी सुधारित अभ्यासक्रमानुसार यापुढे उत्तीर्ण होणे आवश्यक असलेला पेपर क्रमांक (थोडक्यात विषय)
१	२	३
१	सामायिक पेपर क्र.१ (भारताचे संविधान, विधानमंडळ नियम व इतर)	सामायिक पेपर क्र.१ (भारताचे संविधान, विधानमंडळ नियम व इतर)

अ.क्र.	जुन्या अभ्यासक्रमातील पेपर क्रमांक (थोडक्यात विषय)	जुन्या अभ्यासक्रमा ऐवजी सुधारित अभ्यासक्रमानुसार यापुढे उत्तीर्ण होणे आवश्यक असलेला पेपर क्रमांक (थोडक्यात विषय)
२	सामायिक पेपर क्र.२ (महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ व इतर)	सामायिक पेपर क्र.२ (महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ व इतर)
३	सामायिक पेपर क्र.३ (महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१, अर्थसंकल्प नियम व इतर)	सामायिक पेपर क्र.३ (महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ व इतर) किंवा सामायिक पेपर क्र. ४ (महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका व इतर)
४	सामायिक पेपर क्र.४ (सचिवालय अनुदेश, कार्यनियमावली व इतर)	सामायिक पेपर क्र.५ (सचिवालय अनुदेश, कार्यनियमावली व इतर)
५	विभागीय पेपर क्र. १ (संबंधित उमेदवाराच्या विभागातील विषय)	सामायिक पेपर क्र.६ (विधी विषयक कामकाज, माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५, विद्यमान महत्वाच्या अशा विविध शासकीय योजना व इतर)
६	विभागीय पेपर क्र. २ (संबंधित उमेदवाराच्या विभागातील विषय)	सामायिक पेपर क्र.६ (विधी विषयक कामकाज, माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५, विद्यमान महत्वाच्या अशा विविध शासकीय योजना व इतर)
७	विभागीय पेपर क्र. ३ (संबंधित उमेदवाराच्या विभागातील विषय)	सामायिक पेपर क्र.६ (विधी विषयक कामकाज, माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५, विद्यमान महत्वाच्या अशा विविध शासकीय योजना व इतर)

५) जुन्या अभ्यासक्रमानुसार यापूर्वीच्या परीक्षेतील पेपर क्र. ३ मध्ये जे उमेदवार अनुत्तीर्ण झाले आहेत त्या उमेदवारांना यापुढे सुधारित अभ्यासक्रमातील पेपर क्र. ३ किंवा पेपर क्र. ४ पैकी कोणताही एक पेपर उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील. त्यासाठी संबंधितांनी परीक्षा प्रवेशासाठी करावयाच्या अर्जात पेपर क्र. ३ अथवा पेपर क्र. ४ पैकी कोणता पेपर सोडविणार आहे त्याबाबतचा विकल्प देणे अनिवार्य राहील. अशा प्रकारे विकल्प दिला नाही तर त्या उमेदवारास सुधारित अभ्यासक्रमातील पेपर क्र. ३ सोडवावा लागेल.

६) जे उमेदवार जुन्या अभ्यासक्रमानुसार विहित केलेल्या कोणत्याही विभागीय पेपरला यापूर्वीच्या परीक्षेला अनुपस्थित होते किंवा विहित केलेल्या विभागीय पेपरपैकी कोणत्याही पेपरमध्ये अनुत्तीर्ण झाले आहेत त्यांना सुधारित अभ्यासक्रमातील नवीन विषयाचा पेपर क्रमांक ६ यापूढील परीक्षेत उत्तीर्ण होणे अनिवार्य असेल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०३२७१३४४२३१७०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र सुर्वे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालाचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४. मा. मुख्य सचिव,
५. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा) मुंबई (पत्राने),
६. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद) मुंबई (पत्राने),
७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने),
८. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई,
९. सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन १४-ब, मंत्रालय, मुंबई,
१०. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना),
११. निवडनस्ती.